

การผสมพันธุ์ดาหลา

ขั้นตอนในการผสมเกสรดอกดาหลา

๑. ทำการคัดเลือกพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่ โดยใช้ลักษณะดอกเป็นตัวกำหนดในการคัดเลือก พันธุ์แม่ และใช้สีเป็นตัวกำหนดพันธุ์พ่อ ตามต้องการว่าลูกผสมที่ได้อยากให้มีลักษณะอย่างไร มีสีเช่นไร ลักษณะที่ เกษตรกร และตลาดต้องการ ให้มีขนาดเล็กลง มีความทนทานกลีบดอกแข็ง จัดการในการขนส่งได้ง่าย เลือก ลักษณะดอกที่คล้ายดอกบัวหรือคล้ายดอกกุหลาบเป็นพันธุ์แม่ และใช้พันธุ์ดอกสีแดง ดอกสีชมพูและดอกสีขาวเป็นพันธุ์พ่อ

๒. การเตรียมดอกตัวเมีย ดอกตัวเมียที่เลือกต้องเป็นดอกที่ยังไม่บาน คือยังไม่เห็นดอกจริงบาน มี ลักษณะตรงตามที่ต้องการ และใช้ถุงพลาสติกที่มีโครงลวดอยู่ด้วยครอบดอกไว้เพื่อป้องกันการผสมเกสรตาม ธรรมชาติโดยนก และทำให้รู้ว่าดอกไหนบ้างที่ต้องการทำการผสมเกสร

๓. การเตรียมดอกตัวผู้ ดอกตัวผู้ที่เลือกต้องเป็นดอกที่มีสีตรงตามที่ต้องการ ทำการเก็บเกสรดอกตัวผู้ ก่อนที่จะทำการผสมไม่ควรเก็บดอกตัวผู้ไว้นานเกินไป เก็บเกสรตัวผู้โดยใช้มีดตัดดอกจริงของดอกออกมาใส่ใน ถุงพลาสติก เขียนชื่อพันธุ์ วันเดือนที่เก็บ ที่ถุงพลาสติก ควรเก็บเกสรตัวผู้ในเวลา ๐๕.๐๐ น. ถึง ๐๘.๐๐ น. จะ ดีที่สุด ก่อนทำการเก็บเกสรดอกตัวผู้ควรตรวจสอบดอกตัวเมียที่ทำการครอบดอกไว้ว่าบานพร้อมที่จะทำการผสม เกสรแล้วหรือยังและควรเก็บเกสรดอกตัวผู้ ๒-๓ ดอก ต่อดอกตัวเมีย ๑ ดอก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผสม ติดมากยิ่งขึ้น

๔. ขั้นตอนในการผสมเกสร ในการผสมเกสรควรทำในช่วงเช้า เวลา ๐๕.๐๐ น. ถึงเวลา ๐๙.๐๐ น. เพราะเป็นช่วงเวลาที่มีความชื้นสูง ควรทำการผสมเกสรดอกดาหลา ๑ ดอก ต่อ ๑ คู่ผสมเท่านั้น

๔.๑ การเปิดดอกตัวเมีย โดยการใช้มีดกรีดกลีบดอกจริงบริเวณโคนดอกเพื่อเปิดให้เห็นเกสรตัวผู้ และเกสรตัวเมียได้ง่ายขึ้น แต่ระวังอย่าให้กลีบดอกจริงขาด หรือหลุดในระหว่างการเปิดดอก และช่วงที่ทำการ ผสมเกสรดอกดาหลา

๔.๒ การกำจัดเกสรตัวผู้ โดยใช้อุปกรณ์ที่เตรียมไว้ ไซที่กุด และที่เขี่ย เขี่ยหาตำแหน่งเกสรตัวผู้ และเกสรตัวเมีย ไซที่กุด กุดเกสรตัวเมียและไซที่เขี่ยแยกเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียแยกออกจากกัน ไซที่กุดกุด เกสรตัวเมียไว้ แล้วใช้ที่เขี่ยเขี่ยเกสรตัวผู้ออกมา ระวังอย่าให้เกสรตัวผู้ไปโดนเกสรตัวเมีย ในช่วงที่เขี่ยเกสรตัวผู้ ออก ถ้าทำการผสมเกสรหลังช่วงเช้าเวลา ๑๐.๐๐ น. เกสรตัวผู้จะบานปล่อยละองเกสรออก มาทำให้การ ผสมเกสรไม่รู้ว่าเป็นพันธุ์ที่ต้องการหรือเปล่า เพราะเวลาแยกเกสรตัวผู้ และเกสรตัวแม่ออกจากกันทำได้ยาก ขึ้น และที่เขี่ยอาจจะเขี่ยเอาละองเกสรจากดอกเดียวกันไปผสมก่อนการเอาเกสรตัวผู้

๔.๓ การผสมเกสร นำเกสรตัวผู้ที่เตรียมไว้เขี่ยเอาเฉพาะละองเกสรที่มีสีเหลืองอ่อน วางไว้ที่กลีบ ดอกจริงบริเวณใกล้ๆกับเกสรตัวเมีย แล้วกุดเกสรตัวเมียเบาๆให้ติดกับละองเกสรตัวผู้ ทำการผสมเกสรดอก ดาหลาตามจำนวนที่ต้องการ ๑๐ - ๒๐ ดอกจริงใน ๑ ดอกใหญ่ แต่ในการผสมเกสรดอกดาหลาต้องการทำการ ผสมเกสรต่อเป็นเวลา ๕ - ๗ วัน ดังนั้นหลังจากทำการผสมเกสรทุกวันต้องทำการครอบดอกไว้เพื่อป้องกันการ ผสมเกสรโดยนกตามธรรมชาติ เมื่อผสมเสร็จควรทำลายดอกจริงที่ยังไม่บาน (ภาคผนวก ภาพที่ ๒)

๕. การติดป้าย เขียนพันธุ์พ่อพันธุ์แม่ วันเดือนปีที่ผสมเกสร (วันแรกที่ทำกรผสมเกสร) เขียนที่ถุง ครอบดอก และที่ก้านดอก

๖. การเก็บฝักที่ได้รับการผสม ตัดฝักที่ได้รับการผสมแล้วเมื่ออายุ ๓-๔ เดือน ตัดบริเวณก้านฝักที่มี การเขียนคู่ผสม วันเดือนปีที่ผสมเกสร เอาโครงลวดออกจากถุงพลาสติก เอาฝักใส่ในถุงพลาสติกที่เอาโครงลวด ออกแล้ว นำไปเพาะเมล็ดต่อไป

ขั้นตอนและวิธีการผสมเกสรดอกดาหลา

1. ทำการคัดเลือกพันธุ์พ่อและพันธุ์แม่

พันธุ์พ่อ

พันธุ์แม่

2. การเตรียมดอกตัวเมีย

3. การเตรียมดอกตัวผู้

ลักษณะกลีบดอกจริง เกสรตัวผู้ และเกสรตัวเมีย

วิธีการผสมเกสรดอกดาหลา

การเปิดดอกตัวเมีย

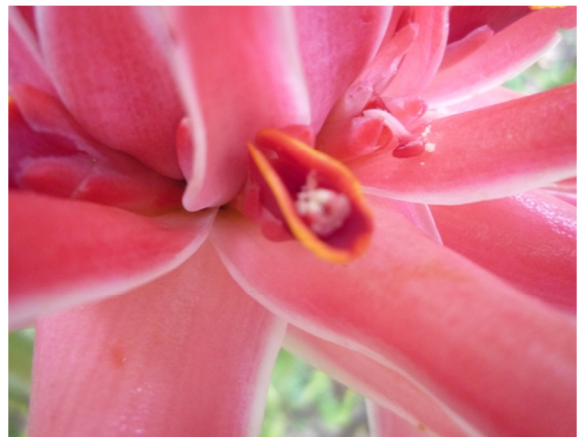
การกำจัดเกสรตัวผู้

นำละอองเกสรตัวผู้วางไว้ในกลีบดอกจริง

กดเกสรตัวเมียเพื่อให้ติดกับละอองเกสรตัวผู้

ลักษณะดอกจริงที่เอาเกสรตัวผู้ออกและทำการผสมเกสรแล้ว

